

Проект рішення підготували:
Голова комісії – Кузьміна С.Л.
Члени комісії: Лорія М.Г., Мартинець Л.А.

РІШЕННЯ
Вченої ради Східноукраїнського національного
університету імені Володимира Даля

27.09.2024 р.

м. Київ

Протокол № 1

Про стан роботи та перспективи розвитку
юридичного факультету

Заслухавши та обговоривши доповідь декана юридичного факультету Арсентьевої О.С., Вчена рада відмічає, що робота юридичного факультету за стратегічними пріоритетами діяльності проводиться відповідно до чинного законодавства, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, Статуту університету, Стратегії розвитку СХУ ім. В. Даля: відновлення для майбутнього (2024-2027 рр.), стандартів та норм Європейського простору вищої освіти та інших нормативних документів університету.

Юридичний факультет створений в СХУ ім. В. Даля у 1992 року. 26 червня 2012 року наказом по університету №11 «Про заходи щодо вдосконалення управління, оптимізації структури університету та зменшення видатків на її утримання» юридичний факультет перетворено в Інститут юриспруденції та міжнародного права, а 21 жовтня 2015 року наказом №160/02 «Про структурні зміни та заходи щодо вдосконалення управління університетом» Інститут стає Юридичним факультетом.

Структура юридичного факультету

До складу юридичного факультету входять 3 кафедри: кафедра публічного та приватного права (завідувачка – к.ю.н., професорка Котова Л.В.); кафедра господарсько-правових та суспільно-політичних дисциплін (завідувачка – д.ю.н., професорка Шаповалова О.В.); кафедра історії, археології та туризму (завідувачка – к.і.н., доцентка Сапицька О.М.); Юридична клініка «PRO BONO» (керівниця - к.ю.н., доцентка Жолудєва В.І.); Центр гендерної культури (керівниця – к.ю.н., професорка Татаренко Г.В.), Центр міжкультурних комунікацій.

Стратегічний пріоритет 1.

Якість викладання і навчання

Юридичний факультет здійснює підготовку здобувачів освіти за денною і заочною (дистанційною) формами здобуття освіти за такими освітніми програмами.

За першим бакалаврським рівнем: 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», 032 «Історія та археологія», 034 «Культурологія», 052 «Політологія», 081 «Право», 241 «Готельно-ресторанна справа», 242 «Туризм».

За другим магістерським рівнем: 014.03 «Середня освіта. Історія», 032 «Історія та археологія», 034 «Культурологія: гендерні дослідження», 081 «Право», 242 «Туризм».

За третім освітньо-науковим рівнем – доктор філософії: 032 «Історія та археологія», 034 «Культурологія», 081 «Право».

Сертифікати за освітніми програмами діють до 2025 та 2026 рр., чотири освітні програми цього року виходять на акредитацію - магістерська програма 034 «Культурологія: гендерні дослідження» та три освітньо-наукові програми доктора філософії: 032 «Історія та археологія», 034

«Культурологія», 081 «Право». Якісний склад кафедр за освітніми програмами відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

Освітній процес на юридичному факультеті забезпечує 41 викладач. Серед них – 13 докторів наук, проф. (32%), 27 кандидатів наук, доц. (63%) та 2 особи без наукових ступенів і вчених звань (5%). Якісний склад викладачів по кафедрах наведено у табл. 1.

Таблиця 1

**Якісний склад викладачів
юридичного факультету**

Кількість викладачів згідно штатного розпису	з них працюють													
	на постійній основі							за сумісництвом						
	Разом	у тому числі						у тому числі						
		Доктори наук / професори		Канд. наук / доценти		Без наук. ступ. і вчених звань		Доктори наук / професори		Канд. наук / доценти				
осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	
Кафедра публічного та приватного права														
17	13	76	3	18	9	53	1	6	4	24	2	12	2	12
Кафедра господарсько-правових та суспільно-політичних дисциплін														
15	14	93	3	20	11	73	0	0	1	7	1	7	0	0
Кафедра історії, археології та туризму														
9	9	100	4	45	4	45	1	10	0	0	0	0	0	0
Усього														
41	36	88	10	24	24	59	2	5	5	12	3	7	2	5

Контингент здобувачів вищої освіти на юридичному факультеті за даними ЄДЕБО становить станом на 15 вересня 2024 року 469 осіб, у т.ч. 231 – за денною і 238 – за заочною формами здобуття освіти.

Кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальностями юридичного факультету по кафедрах представлено у табл. 2.

Таблиця 2

Кількість здобувачів вищої освіти юридичного факультету *

Освітній ступень (рівень) та форма здобуття освіти	Бакалаври		Магістри		Доктор філософії		Усього
	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	
Кафедра							
Кафедра публічного та приватного права	77	172	16	32	21	4	322
Кафедра господарсько-правових та суспільно-політичних дисциплін	28	8	2	0	12	-	50
Кафедра історії, археології та туризму	55	13	13	9	7	-	97
Усього	160	193	31	41	40	4	469

* – дані станом на 15 вересня 2024 року

Динаміку кількості здобувачів вищої освіти за останні три навчальні роки представлено у табл. 3.

Таблиця 3

Кількість здобувачів вищої освіти юридичного факультету *

Форма здобуття освіти	Навчальний рік	
	2022-2023**	2023-2024
Денна форма здобуття освіти	197	231
Заочна форма здобуття освіти	191	238
Усього	388	469

* – дані станом на 15 вересня 2024 року

На жаль, можна констатувати, що, не зважаючи на показники, існує динаміка на зниження попиту на певні спеціальності факультету. Здебільшого, це пов'язано з умовами вступу, відсутністю можливості перехресного вступу на певні спеціальності та вступу за рахунок ваучерів від державних Центрів зайнятості.

Методичне забезпечення дисциплін у E-Campus СНУ ім. В. Даля представлено за освітніми програмами. Слід відзначити, що протягом останніх трьох років кількість курсів зменшилася з огляду на впровадження змін до освітніх програм на підставі прийнятих Стандартів вищої освіти, введення ЄВІ, ЄФВВ та ЄДКІ. Було оновлено більшість освітніх програм усіх рівнів на підставі відгуків стейкхолдерів, фокус-груп, з урахуванням рекомендацій фахівців з відповідних галузей. Особливу увагу приділено запровадженню курсів з вироблення формування практичних навичок студентів, які, дозволять застосовувати сучасні інструменти розумової діяльності пізнання, опанувати навички вирішення проблем, аргументації та критичного мислення, підготувати студентів до практики у професії професійної діяльності та досягнути в освітньому процесі балансу теорії та практики тощо. З огляду на вищезазначене до освітнього процесу на факультеті залучено практичних працівників та представників роботодавців.

У E-Campus є загальнофакультетські курси - Інтерактивна бібліотека, Академічна доброчесність, Освітній процес та виховна робота тощо, які є важливими для студентів з огляду розуміння сучасних процесів у вищій освіті, комунікації тощо. Також викладачами юридичного факультету розроблено та впроваджено курси щодо підготовки до вступних випробувань до магістратури, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів зовнішнього незалежного оцінювання (ЄВІ та ЄВФФ) зі спеціальності 081 «Право».

Кількість здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти за останній рік представлено у табл. 4.

Таблиця 4

Кількість здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти

Кафедра	2023 р.	2024р.
Кафедра публічного та приватного права	2	1
Кафедра господарсько-правових та суспільно-політичних дисциплін	0	1
Кафедра історії, археології та туризму	1	1
Усього	3	3

Успішність здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти ступеня бакалавр та магістр за результатами підсумкового семестрового контролю за 2023-24 н.р. наведено в табл. 5.

Успішність здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти

Показник	Навчальний рік, семестр	2023-2024	
		осінній семестр	весняний семестр
Успішність, %		95	96
Якість, %		52	56
Відмінники, %		17	15
Призначено стипендій, %		33	32

Аналіз успішності здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти за 2023-24 н.р. показує, що всі показники знаходяться на високому рівні: рівень успішності – у середньому становить 95%; рівень якості – 54%; рівень відмінників – 16%; рівень призначення стипендій – 32%.

У межах меморандумів про співпрацю з Міжнародною фундацією виборчих систем викладачка проф. Татаренко Г.В. отримала сертифікат тренера та викладає дисципліни «Демократія: від теорії до практики» та «Вирішення виборчих спорів». За меморандумом про співпрацю між Офісом доброчесності НАЗК та СНУ ім. В. Даля викладачі проф. Татаренко Г.В., доц. Жолудева В.І та доц. Гриценко Г.М. отримали сертифікати та заплановано викладання дисципліни «Антикорупція та доброчесність» у весняному семестрі 2025 р. для всіх факультетів.

Студенти юридичного факультету є постійними стипендіатами академічних стипендій Президента України та Кабінету Міністрів України: стипендія Президента України - 2021 р.- Савочка К.С. (ПР-174д), Гуркіна В.В. (ПР-182д), Хворов С.О. (ІА-19д); 2023р. - Гарькава А.Ю. (МВ-20д), Лупенко А.В.(ПР-212д); стипендія КМУ - 2021р.- Рязанцева П.І. (ПР-202д), 2024 р. - Андреев О.В. (ПР-212д), Лупенко А.В. (ПР-212д).

На факультеті створена стала система залучення фахівців, практиків, підприємств-стейкхолдерів до освітнього процесу, створення баз практик для здобувачів вищої освіти, зокрема: Вишгородський районний суд Київської області, НАБУ, Луганський окружний адміністративний суд тощо; наукові установи: НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПН України, Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва ім. академіка Ф.Г. Бурчака НАПН України, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, ГО «Міжнародна асоціація студентів політичної науки в Україні», Харківський обласний гендерний ресурсний центр, Департамент масових комунікацій ЛОДА, відділом культури СМВЦА, Департамент філософії та педагогічних наук Туринського університету (Італія), Інститут археології НАН України, Київська Школа Дипломатичних Мистецтв, Державний історико-культурний заповідник «Межибіж», Державний архів Луганської області, ГО «Фонд відновлення залізничної спадщини України» тощо.

Практична складова є важливим компонентом освітнього процесу. Прикладом цього є реалізація у 2023/2024 році на базі Вишгородського районного суду Київської області, який є модельним судом у реалізації проекту волонтерства у судах на підставі міжнародного досвіду діяльності служби волонтерів у Литві, спрямованого на надання допомоги громадянам у приміщеннях суду для зменшення психологічної напруги та створення атмосфери дружнього до людини суду. Ще одним прикладом розвитку практичних навичок є Юридична клініка «PRO VONO», яка спеціалізується на наданні практичної допомоги вразливим верствам населення, ВПО, учасникам та ветеранам війни безпосередньо студентами під керівництвом кураторів-викладачів.

Достатньо уваги приділяється проведенню відкритих лекцій від провідних українських та іноземних фахівців у різних галузях. Так, для студентів усіх спеціальностей було проведено лекцію від Заслуженого працівника освіти України, доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри етнології та краєзнавства УДУ імені Михайла Драгоманова Петра Чернеги та заслуженого працівника освіти України, голови Луганського обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, лауреата Всеукраїнської премії імені Івана Огієнка, члена Національної спілки краєзнавців України та члена Президії Всеукраїнського товариства «Просвіта» Володимира

Семистяги; докторки історичних наук, професорки кафедри історії та теорії держави і права Університету митної справи та фінансів (м. Дніпро) Юлії Запороженко. Фахівці Державного архіву Луганської області провели для студентів та викладачів Університету тематичну онлайн-зустріч на тему: «Європейський Донбас: історія десятої бельгійської провінції за документами Державного архіву Луганської області». Для студентів спеціальності «Право» було проведено гостьову лекцію від міжнародного експерта Вейна Джордаша (керуючого партнера Global Rights Compliance) щодо питань розслідування та переслідування міжнародних злочинів в Україні. Також було проведено декілька лекцій від професора Філадельфійського університету мистецтв (США) Михайла Сергеева, гостьова лекція від доктора політичних наук, викладача кафедри польсько-українських студій Ягелонського університету та Академії прикладних наук імені Юзефа Голуховського (Польща), експерта з відносин між країнами пострадянського простору Матеуша Каміонки тощо.

У рамках загальноуніверситетського проєкту «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад» / «Reinventing displaced universities: enhancing competitiveness, serving communities» (REDU) (2020-2024) підготовлено 2 навчальні посібники - Котова Л.В. Юридичне дослідження, аналіз та письмо (посібник для здобувачів вищої освіти ОП «Право») та Татаренко Г.В. Методологія проведення та оформлення результатів наукових досліджень у сфері права (посібник для здобувачів вищої освіти ОП «Право» рівня «Доктор філософії»), за якими одержано свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір. Від українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій.

Стратегічний пріоритет 2.

Збереження та розвиток наукового потенціалу

Збереження та розвиток наукового потенціалу є пріоритетним напрямом діяльності юридичного факультету.

Протягом 2023 року науковцями кафедр було подано 2 проєкти на національний конкурс фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок - “Формування та реалізація цифрових прав в освіті, науці та бізнесі задля відновлення економіки” (керівник – проф. Шаповалова О.В.), “Збереження культурної спадщини постраждалих районів Українського Полісся для розвитку туризму на основі соціального діалогу” (спільно з кафедрою туризму) (керівник - проф Заваріка Г.М.).

Доцентка Жолудєва В. у 2024 році успішно завершила 9-й випуск онлайн-курсу Research4Life (МООС), пройшла 3-місячний курс навчання за програмою LinGo Academy для юристів та представників громадських організацій з автоматизації процесів та створення онлайн сервісів без навичок програмування від Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програма USAID «Справедливість для всіх» - USAID Justice for All Activity.

Професорки Івчук Ю., Котова Л., доцентка Жолудєва В. взяли участь у Школі професійного розвитку викладачів трудового права, організованій за підтримки Комісії з питань юридичної освіти та обізнаності, ОБСЄ в Україні.

Кафедрою публічного та приватного права реалізовано у весняному семестрі 2023-2024 р. проєкт COIL «Sexual and gender-based violence during conflict: understanding those crimes and how gender biases negatively impact their investigation and prosecution» (Гаазький університет прикладних наук та Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля).

Кафедра приватного та публічного права у співпраці з іншими кафедрами факультету є організатором Міжнародної науково-практичної конференції науковців, молодих вчених та працівників «Правові засоби забезпечення та захисту прав людини: вітчизняний та зарубіжний досвід» (м. Київ, 18.05.2023), Всеукраїнської науково-практичної конференції аспірантів, студентів, молодих учених «Молодь і наука: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку права в Україні» (м. Київ, 19 травня 2023 р.), Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих науковців «Науковий погляд молоді: ключові питання сучасного етапу реформування системи вітчизняного законодавства» (м. Київ, 23 листопада 2023 р.), Всеукраїнської науково-практичної конференції «Взаємодія норм міжнародного і національного права крізь призму процесів глобалізації та інтеграції» (м. Київ, 29 березня 2024 р.), Міжнародної науково-практичної конференції науковців, молодих учених і правників «Правові засоби забезпечення та захисту прав людини: вітчизняний та зарубіжний досвід» (16 травня 2024 р.),

Всеукраїнської науково-практичної конференції аспірантів, студентів, молодих учених «Молодь і наука: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку права в Україні» (м. Київ, 17 травня 2024 р.)

Кафедра господарсько-правових та суспільно-політичних дисциплін у співпраці з Науково-дослідним інститутом правового забезпечення інноваційного розвитку Національної академії правових наук України, Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України є організатором I-го круглого столу «Правове забезпечення професійної адаптації та права на підприємницьку діяльність ветеранів війни». (м. Харків, 31 травня 2024 року).

Матеріали всіх конференцій розміщені на сайті юридичного факультету СНУ ім. В.Даля <http://pravo-snu.com.ua/%d0%bd%d0%b0%d1%83%d0%ba%d0%be%d0%b2%d1%96-%d0%b2%d0%b8%d0%b4%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f/>.

Також кафедри факультету виступили співорганізаторами низки міжнародних конференцій: Міжнародної україно-болгарської конференції «Культура в новий та новітній час: збереження, дослідження, соціалізація» (спільно з Інститутом балканістики з центром по трактології Болгарської академії наук, 23-24 листопада 2023 р.), III Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародна безпека у світлі сучасних глобальних викликів. Країни Балтії-Україна: єдність, підтримка, перемога (Україна, м. Київ, Литва, м.Вільнюс. 08.06.2023), International scientific conference dedicated to the 75th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights and the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide «The Challenges of Holocaust, Punishment of the Crime of Genocide and Human Rights Protection» (Tbilisi, Georgia, 11-12 december 2023), .

Кафедра історії, археології та туризму разом з кафедрою публічного та приватного права взяла участь у міжнародному освітньому проєкті «Тромядянська освіта проти дезінформації: протидія неправдивим викладам історії в міжнародній політиці й пропаганді» у рамках меморандуму з Київською школою дипломатичних мистецтв.

Кафедра історії, археології та туризму виступила одним з організаторів проєкту «Дні науки у Державному історико-культурному заповіднику «Межибіж»: археологія» (17-18 листопада 2023) за участі Державного історико-культурного заповіднику «Межибіж», проєкту «Terra Amadociae», Хмельницької обласної громадська організації «Постійно діюча археологічна експедиція «Меджибіж-2000» тощо.

Освітній цифровий проєкт з української історії та культури «Дискурси та рефлексії українських символічних репрезентацій та історичної свідомості», реалізований кафедрою історії, археології та туризму був нагороджений Золотою медаллю, дипломом та сертифікатом автора за перемогу в конкурсі з тематичної номінації "Упровадження сучасних цифрових технологій, проєктів і програм для підвищення якості освіти і освітньої діяльності" на П'ятнадцятій міжнародній виставці "Сучасні заклади освіти - 2024" (27-29 березня 2024 р., Київ, Україна).

Для збільшення обсягу надходжень до спеціального фонду університету колектив факультету активно налагоджує співпрацю з суб'єктами господарювання. Науково-дослідні роботи за господарчими договорами з підприємствами у 2023 та першій половині 2024 р. виконувались на кафедрах факультету (таблиця 6).

Фактичний обсяг надходження коштів до спеціального фонду університету за господарчими договорами кафедрами юридичного факультету становить у 2023 році – 29 тис. грн., у 2024 - 50,2 тис. грн.

Таблиця 6

Обсяг надходжень до спеціального фонду університету кафедрами факультету

Назва кафедри	Фактичне надходження за 2023, тис.грн	Фактичне надходження за 2024, тис.грн
Кафедра публічного та приватного права	13,0	31,0
Кафедра господарсько-правових та суспільно-політичних дисциплін	16,0	15,2
Кафедра історії, археології та туризму	0,0	4,0

разом за господарчими договорами	29,0	50,2
у тому числі грантова діяльність	0,0	0,0
Разом по факультету	29,00	50,2

На юридичному факультеті з 2000 року двічі на рік виходить друком збірник наукових праць «Актуальні проблеми права: теорія і практика», який у 2020 році вчергове внесено до Переліку наукових фахових видань України (категорія Б) (наказ МОН України №1471 від 26.11.2020. Збірник щорічно індексується у Міжнародній наукометричній базі даних «Index Copernicus International» (Польща).

У 2024 році у разовій спеціалізованій вченій раді ДФ 01-24 ЮФ відбувся захист дисертаційного дослідження здобувачки третього освітньо-наукового рівня Петросян К.Є. «Забезпечення принципу верховенства права в процесі реалізації конституційного права на соціальний захист» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081«Право» (Наказ № 33/05 від 02.04.2024 р.). Наразі створена разова спеціалізована вчена рада ДФ 02-24 ЮФ дисертації здобувачки третього освітньо-наукового рівня Хлистун Ю.І. на тему: “Програми розписів православних храмів Сходу України кінця ХХ – початку ХХІ століття: культурологічний вимір” з галузі знань 03 – гуманітарні науки, за спеціальністю 034 Культурологія (Наказ № 100_05 від 02.09.24 р.). Захист заплановано на 15.10.2024.

У 2023 році юридичний факультет посів 5 місце за результатами рейтингу з наукової діяльності серед факультетів університету. Маємо за 2023 рік - 22 наукові публікації та станом на вересень 2024 року - 17 наукових публікацій у наукометричних базах Web of Science та Scopus.

Активну участь у науковій діяльності юридичного факультету беруть здобувачі вищої освіти. Студенти спеціальності 081 «Право» Степченко Д., Андреев О., Татаренко І. посіли II місце у Дев'ятому міжнародному студентському саміті «Права людини в умовах воєнного стану та сучасних глобалізаційних викликів» (керівники - Татаренко Г.В., Котова Л.В.). Також здобувачі освіти Степченко Д., Татаренко І., Андреев О., Лупенко А. брали участь у судових змаганнях із Міжнародного гуманітарного права (керівник - Татаренко Г.В.)

У 2024 році студент Степченко Д. взяв участь у конкурсі від Конституційного Суду України на кращу наукову статтю, пов'язану за захистом людських прав та отримав сертифікат.

Під керівництвом викладачів здобувачами вищої освіти факультету опубліковано за 2023 р. 162 наукові публікації - 1 місце у рейтингу університету за кількістю студентських наукових публікацій.

Узагальнені результати наукової діяльності кафедр факультету за 2023-2024 н.р. представлено у табл. 7.

Таблиця 7

Результати наукової діяльності кафедр юридичного факультету за 2023-2024 н.р.

Назва видавничої наукової пропозиції	Кафедра публічного та приватного права	Кафедра господарсько-правових та суспільно-правових	Кафедра історії, археології та туризму
Опубліковано робіт усього,	235/117	161/65	60/43
у тому числі:			
- наукові публікації у фахових виданнях	56/28	20/9	7/12
-наукові публікації у нефахових виданнях	160/73	31/10	3/-
- наукові публікації у закордонних виданнях	5/2	10/6	13/3
- монографій	1/-	5/-	1/-
- підручників, навчальних посібників	6	1/1	-

- тез доповідей в Україні	-/5	36/25	8/10
- тез доповідей за кордоном	-/1	3/3	1/1
З них, публікацій, які входять до Міжн. наукометричних БД (Web of Science, Scopus).	11/8	8/-	5/6
Кількість опублікованих статей за участю студентів	128/57	28/3	6/3
Кількість опублікованих тез за участю студентів	-	20/8	16/8

* – перша цифра 2023 рік, друга 2024 рік станом на 15 вересня 2024

Стратегічний пріоритет 3. Розвиток університетської спільноти та взаємодії з громадою

Розвиток університетської спільноти та взаємодії з громадами на юридичному факультеті реалізується за відповідними напрямками:

- взаємодія з громадами: підтримка існуючих та формування нових сталих відносин з партнерами;
- сприяння розвитку студентського самоврядування.

На факультеті працює Центр гендерної культури, який є простором для спілкування, навчання, інформування про права людини, дискримінацію за ознакою статі. Центр взаємодіє із закладами освіти різного рівня, органами державної влади та місцевого самоврядування, підприємствами, об'єднаннями громадян тощо. Також представники Центру долучаються до розробки локальних нормативних актів університету, зокрема цього року було за участі керівниці Центру розроблено Положення про запобігання, попередження та протидію гендерно зумовленому насильству, сексуальним домаганням та дискримінації в СЧУ ім. В. Даля.

Юридична клініка «PRO BONO» - це університетський рух викладачів і студентів, які щоденно, посилюючи власні знання, допомагають усім, хто цього потребує, отримати якісну безоплатну правничу допомогу, надати правничу допомогу, правопросвітницьку підтримку. Партнерами клініки є Асоціація юридичних клінік України, Норвезька рада у справах біженців, з якою у вересні 2024 року укладено новий Меморандум про взаєморозуміння, гуманітарні хаби, центри соціального захисту населення різних регіонів України. Керівниця ЮК Жолудева В. цього року виступила тренеркою у Літній школі "Сила права та юридичних клінік в умовах війни" з питань інтеграції принципів гендерної рівності задля підвищення ефективності роботи клініки, сприяння створенню інклюзивного середовища та забезпечення справедливого ставлення до всіх клієнтів.

Також працює Центр міжкультурних комунікацій для здобувачів вищої освіти, спрямований на формування міжкультурної толерантності, формування у студентів поваги до людської індивідуальності, визнання основоположних прав і свобод людини та громадянина, прийняття та правильного розуміння різноманіття культур та форм самовираження. Діяльність відбувається через організацію, проведення та участь у науково-практичних конференціях, наукових семінарах, наукових столів, форумів, дискусій, зустрічей з іноземними та українськими науковцями, проведення лекцій та семінарів із запрошенням українських й іноземних експертів тощо.

Факультет взаємодіє з представниками громад, долучається до напрацювань щодо повоєнного відновлення України, зокрема Луганщини. Так, 4 жовтня 2023 року за участі юридичного факультету було підписано тристоронній Меморандум про співпрацю між Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля, Северодонецькою міською військовою адміністрацією Северодонецького району і Комунальним некомерційним підприємством «Український реабілітаційний центр» Северодонецької міської ради Луганської області з метою залучення наукового потенціалу Луганщини, згуртування та підтримки студентської молоді, що матиме змогу реалізувати свої фахові компетенції шляхом стажування, волонтерської роботи, проектної діяльності через співпрацю з професійною установою тощо.

У 2024 році юридичний факультет взяв участь у Всеукраїнському освітньому проєкті «Незламні правничі школи України» за участі проф. Арсентьєвої О.С., проф. Котової Л.В., проф.

Татаренко Г.В., проф. Шаповалової О.В, доц. Жолудевої В.І., аспірантів: Гребенара О., Голтвяницького М. та запрошених спікерів-суддів з різних регіонів України.

На факультеті діє студентське самоврядування, активним є волонтерський рух. Ліпартія Г. є активним волонтером, навчався за програмою Міжнародної федерації товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП "Право" Флященко О. разом із військовими археологами з Великої Британії взяв участь у передачі автомобілів та обладнання воїнам ЗСУ, а також вантажу гуманітарної допомоги особам та організаціям, які цього потребують.

Стратегічний пріоритет 4. Інтернаціоналізація діяльності

Кафедри юридичного факультету провадять активну роботу з інтернаціоналізації діяльності та міжнародного співробітництва у галузі наукових досліджень, стажування, спільних освітніх та соціальних проєктів.

Поширення англійської мови на факультеті відбувається шляхом залучення іноземних фахівців для проведення лекцій та заходів, організації навчання та розвитку навичок комунікацій англійською мовою співробітників університету. Частка аудиторних годин у загальній кількості аудиторних годин, протягом яких викладання навчальних дисциплін на юридичному факультеті здійснюється англійською мовою, в 2023 році збільшено на 30,9 %, порівняно з 2022 роком шляхом впровадження окремих курсів або модулів для викладання на освітніх програмах усіх рівнів. Організація навчання та розвитку навичок комунікації англійською мовою серед співробітників та здобувачів вищої освіти факультету здійснюється в межах реалізації таких проєктів: проєкт представництва ЄС в Україні REDU «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності та підтримка громад»; проєкт партнерства Twinning в Україні та співробітництва з Royal Holloway University of London.

У рамках академічної мобільності слід відзначити участь у модулі з використанням технології COIL за модулем «Sexual and gender-based violence in conflict: understanding these crimes and how gender bias negatively impacts their investigation and prosecution» (Гаазький університет прикладних наук- СНУ ім. В.Даля) студентів спеціальності 081 Право (рішення ВР №11 від 27.06.2024 про затвердження результатів академ мобільності). Також здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня Іванов О.Ю. пройшли науково-педагогічне стажування у Вищій школі менеджменту інформаційних систем (ISMA) (м.Рига Латвійська Республіка) обсягом 6 кредитів (180 годин) з отриманням сертифікату, Петросян К.Є. - міжнародне стажування (180 год.), Ягеллонський університет (м. Краків, Польща), Національного університету святого Луїса (Польща) з отриманням сертифікату, Гребенар О.- міжнародне науково-педагогічне стажуванням. Рига, Латвійська Республіка (6 кредитів, 180 годин), з отриманням сертифікату, Севаст'янова К. - міжнародне науково-педагогічне стажування «Особливості формування правової культури в закладах вищої освіти, Куявський університет у Влоцлавеку (6 кредитів, 180 год.).

Також у рамках академічної мобільності студентка спеціальності 081 «Право» Залевська А. пройшла навчання на курсі «Антикорупційні практики в Україні, США та ЄС: порівняльний аспект (UNDP, червень 2023). Студент спеціальності 081 «Право» Ліпартія Г. пройшов навчання у Школі адвокатури для громадських лідерів в Україні та Сакартвело (жовтень 2023). Студент спеціальності 081 «Право» Болух М. взяв участь у міжнародному освітньому проєкті «Civic Education vs. Disinformation: Countering Fake Histories in International Politics and Propaganda» (Семінар «Turkey, Ukraine, and The Black Sea Region: The Past in the Politics of the Present» та інші) (КШДМ). Також 7 студентів факультету взяли участь у проєкті з громадянської освіти IFES, курс "Демократія: від теорії до практики" (150 год).

У табл. 8 надано кількість здобувачів денної форми здобуття освіти, які взяли участь у програмах міжнародної академічної мобільності.

Таблиця 8

Кількість здобувачів, які взяли участь у програмах міжнародної академічної мобільності

Рік,	2023	2024
Кафедра		
Кафедра публічного та приватного права	15	19

Кафедра господарсько-правових та суспільно-політичних дисциплін	3	4
Кафедра історії, археології та туризму	4	2
Усього	22	25

Досить активною є академічна мобільність викладачів юридичного факультету. Так, лише у 2023 році 17 викладачів пройшли різноманітні міжнародні стажування: 1) Івчук Ю.Ю. Куявський університет у Влоцлавеку (Республіка Польща) Сучасний погляд на юридичну науку та освіту. Галузь знань "Право". LSI-300110-KSW, свідоцтво LSI-300110-KSW від 12.03.2023, 2) Жолудева В.І. підвищення кваліфікації у Малопольській школі публічної адміністрації; Економічному університеті у Кракові, за програмою «Нові та інноваційні методи викладання. Обсяг 180 год (6 кредитів ЄКТС), свідоцтво №3420/MSAP|2023, 3) Міжнародне стажування «Фандрейзинг та організація проєктної діяльності в закладах освіти: європейський досвід» (Польща – Україна) Котова Л.В. (сертифікат SZFL-002867 від 10.12.23), Денисенко Г.О., Мезеря О.А., Розовський Б.Г. (сертифікат SZFL-002993 від 10.12.23), Гриценко Г.М. (сертифікат SZFL-002828 від 10.12.23), Антоненко М.І. (сертифікат SZFL-002737 від 10.12.23), Капліна Г.А. (сертифікат SZFL-002835 від 10.12.23), 4) Татаренко Г.В. стажування у Вищій школі менеджменту інформаційних систем (ISMA) (м.Рига Латвійська Республіка) «Інновації та перспективи розвитку новітньої освіти в умовах війни» зі спеціальності «Право» обсягом 6 кредитів (180 годин) 5) Татаренко Г.В. Удосконалення професійної компетентності викладача юридичних дисциплін. Центр україно-європейського наукового співробітництва. свідоцтво ADV 060258-LSI від 19.03.2023 на 180 годин - 6 кредитів, 6) Павлова Л. І. Міжнародне стажування за програмою FUNDRAISING AND ORGANIZATION OF PROJECT ACTIVITIES IN EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS: EUROPEAN EXPERIENCE Amount: 180 hours / 6 ECTS credits Internship period: from April 22 to May 28, 2023, 7) Петренко М. О. Наукове стажування для освітян «Академічна доброчесність» на базі Вищої Духовної Семінарії (SAC) спільно із Інститутом Міжнародної Академічної і Наукової Співпраці (IIASC) Тривалість 25.09-03.11.2023 (180 год. 6 кредитів ECTS), Польща, 8) Карчевська О. В. Scientific and Pedagogical Internship Program «The power of social media in the professional development of teachers: personal brand, tools for educational products, promotion of sustainable development values» organised by Zofia Zamenhof Foundation, Warsaw, Poland from 31.07.2023 until 20.09.2023 (6 ECTS, 180 hours), 9) Леонтєва В. М. Наукове стажування для освітян «Академічна доброчесність» 25.09.23-03.11.2023 180г., 6 кредитів, на базі Вищої Духовної Семінарії (SAC) спільно із Інститутом Міжнародної Академічної і Наукової Співпраці (IIASC) сертифікат №KW-017/1123, 10) Shelkovaia N. Участь у якості українського науковця у грантовій програмі Department of Philosophy and Educational Sciences at the University of Turin (Italy): «Indagine sul carattere nazionale e transnazionale della filosofia, con particolare attenzione alla filosofia in Ucraina nel XVIII secolo» («Дослідження національного та транснаціонального характеру філософії, з особливою увагою до філософії в Україні у XVIII ст.»). 12/07/2023 - 11/02/2024. Conferimento di borsa di studio di ricerca ai sensi e per gli effetti del "Regolamento per l'istituzione di borse di studio di ricerca". BANDO N. 2023/DFE/17/BS. Prot. N. 1912 del 12/07/2023, 11) Сапицька О.М. Міжнародний академічний воркшоп за програмою Erasmus+ напрям ім.Жана Моне "Інформування про Європейський Союз в Україні в умовах російської агресії" (04-08 липня 2023). Станом на вересень за 2024 рік вже 9 викладачів пройшли відповідні стажування та підвищення кваліфікації.

Доцентка кафедри господарсько-правових та суспільно-політичних наук Щербина М.М. є координаторкою української версії дослідження у проєкті Erasmus+ project “Say NO to gender based discrimination, sexual Harassment and sexual assault!” (#Not me) (reference number 2021-1-RO01-KA220-YOU-000028555). Також вона бере участь у якості української науковиці в проєкті Le Prime; (Politecnico di Torino) та проєкті Інституту Соціології Чеської Академії Наук і Carlton university, США, Women and War in Ukraine, де провела серію онлайн-лекцій для студентів Carlton university, що знаходилися за обміном у Празі. Також бере участь ще в двох проєктах - від Туринського політехнічного університету (Politecnico di Torino) «Ideal Academic Model» та Ongoing international project “Feminist perspectives on Russia’s war in Ukraine: Hear our Voices” bringing together 14 scholars from 10 universities in the EU, the USA, Ukraine, and Canada, “Feminist perspectives on Russia’s war in Ukraine: Hear our Voices” by Lexington Books (An imprint of Rowman & Littlefield).

Протягом 2023-2024 н.р. року за участю викладачів факультету було підготовлено та подано 5 заявок на участь у міжнародних грантових та дослідницьких проєктах різного спрямування.

1. У 2023 році була подана заявка на участь у Програма Study Tours to Poland, у співпраці з Польсько-Американською Комісією Фулбрайта та Програмою ім. Фулбрайта в Україні (ОПП «Культурологія: гендерні дослідження»), яка була задоволена та навесні 2024 р. реалізована за участі проф. Арсентьевої О.С., доц. Павлової Л.І. та доц. Карчевської О.В.
2. У 2024 році було реалізовано проєкт COIL Project “Sexual and gender-based violence during conflict: understanding those crimes and how gender biases negatively impact their investigation and prosecution” (Гаазький університет прикладних наук та Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля).
3. Професорка Котова Л.В. стала тьютром курсу HELP (Human Rights Education for Legal Professionals) for Ukraine including during wartime” та відібрана до реалізації проєкту Ради Європи «Посилення соціального захисту в Україні».
4. Було подано заявку до British Council від Royal Holloway University of London (RHUL) та Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля «Development of female leadership in displaced educational institutions (in wartime)» (не підтримано).
5. Подано заявку на дослідницький грант в рамках ініціативи “Scholars without Borders” “Modern Symbologenesis through the Prism of Historical Consciousness and National Identity: the USA experience for Ukraine.”(на розгляді)

Також представники факультету взяли активну участь у проєкті «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад» (REDU), який реалізується спільно з Інститутом вищої освіти НАПН, Британською Радою в Україні та Маріупольським державним університетом.

Перспективи розвитку юридичного факультету

Перспективні завдання за пріоритетом 1. Якість викладання і навчання

1. Збереження та посилення кадрового потенціалу факультету та структури факультету.
2. Відновлення освітнього середовища, зокрема шляхом запровадження в освітньому процесі концепції Цифрового університету та формування нової матеріально-технічної бази для забезпечення освітнього процесу.
3. Акредитація освітніх програм – 4 програми заплановані на акредитації у 2024 році.
4. Підвищення якості підготовки фахівців, набуття студентами загальних та спеціальних компетентностей шляхом активізації практичної компоненти освітніх програм.
5. Вивчення питання міжнародних акредитацій освітніх програм.

Перспективні завдання за пріоритетом 2. Збереження та розвиток наукового потенціалу

1. Активізація участі всіх кафедр задля збільшення обсягу надходжень до спеціального фонду за результатами наукових та науково-технічних робіт за господарчими договорами, проєктами міжнародного співробітництва.
2. Розширення можливостей для участі науковців у роботі спільних наукових проєктів регіонального, національного та світового рівнів.
3. Активізація наукової роботи серед викладачів та здобувачів.
4. Збільшення кількості проіндексованих публікацій НПП у виданнях, які індексуються у наукометричних базах Web of Science та Scopus.

Перспективні завдання за пріоритетом 3. Розвиток університетської спільноти та взаємодії з громадою

1. Підтримка та культивування системи цінностей університетської спільноти.
2. Сприяння у прагненні співробітників саморозвитку та надбанні цифрових та мовних компетентностей.
3. Залучення факультету до поширення активної взаємодії з громадами (органи влади, органи місцевого самоврядування, бізнес-організації, громадські організації тощо).

4. Підтримка організаційної спроможності студентського самоврядування (менторство, нетворкінг, тренінги щодо інституційного розвитку та діяльності, створення та розвитку громадських організацій, волонтерства тощо).

Перспективні завдання за пріоритетом 4. Інтернаціоналізація діяльності

1. Поширення та поглиблення співпраці з закордонними університетами та міжнародними організаціями, зокрема залучення іноземних фахівців, проєктів та програм до покращення якості освіти та освітнього процесу, а також розширення програм міжнародної академічної мобільності.

2. Підготовка та подання проєктів на Програма міжнародної співпраці Європейського Союзу з іншими країнами світу у сфері освіти, молоді та спорту Erasmus + за кількома напрямками.

3. Залучення іноземних фахівців (представників ЗВО, роботодавців, міжнародних організацій) до проведення спільних заходів для удосконалення освітніх програм та освітніх компонент.

4. Поширення використання англійської мови в освітньому процесі.

5. Розширення географії залучення іноземних студентів.

Разом з тим Вчена рада відзначає певні недоліки в роботі юридичного факультету:

- простежується тенденція зниження кількості вступників на освітні програми факультету;
- відсутність необхідної матеріально-технічної бази для здійснення освітнього процесу;
- на кафедрах факультету не виконуються конкурсні наукові дослідження за держбюджетним фінансуванням НДР.

На підставі вищевикладеного:

ВЧЕНА РАДА ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Доповідь декана юридичного факультету Арсентьєвої О. взяти до відома. Роботу факультету вважати задовільною. Обговорити матеріали доповіді на засіданнях кафедр факультету.
Термін – до 30.10.2024 р.

Відповідальні – декан факультету, завідувачі кафедрами.

2. Вжити заходів щодо покращення інформаційної та профорієнтаційної роботи серед потенційних вступників з метою збільшення контингенту здобувачів вищої освіти за освітніми програмами. Сприяти зростанню контингенту за денною формою здобуття освіти у 2025 році відповідно до встановлених показників КРІ загалом за всіма освітніми програмами всіх ступенів освіти.

Термін: постійно.

Відповідальні: декан факультету, завідувачі кафедр.

3. Акредитувати освітні програми ОР «Магістр» 034 «Культурологія: гендерні дослідження», ОР «Доктор філософії» 032 «Історія та археологія», 034 «Культурологія», 081 «Право».

Термін: 2024-2025 рр.

Відповідальні: завідувачі кафедр, гаранті відповідних освітніх програм.

4. Посилити роботу викладачів факультету зі збільшення кількості публікацій у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science: забезпечити щорічно публікацію не менш, ніж 2 статей для докторів наук, 1 – для кандидатів наук.

Термін: 2024-2025 рр.

Відповідальні: декан факультету, завідувачі кафедр.

5. Продовжувати розвивати співпрацю з міжнародними організаціями та забезпечити участь всіх кафедр у міжнародних наукових та освітніх проєктах протягом наступного року, у тому числі з метою розвитку матеріально-технічної бази факультету для здійснення освітнього процесу.

Термін: постійно

Відповідальні: декан факультету, завідувачі кафедр.

6. Кафедрам факультету взяти участь у конкурсах Erasmus, Національного фонду досліджень, конкурсах держбюджетних фундаментальних та прикладних досліджень, конкурсі Президента України для молодих вчених, конкурсах спільних міжнародних проєктів.

Термін: постійно, 1 заявка на рік на кафедрі

Відповідальні: декан факультету, завідувачі кафедр.

7. Продовжити пошук додаткових джерел фінансування НДР шляхом укладання господарчих договорів з підприємствами та надання науково-консультативних послуг. Досягти збільшення фактичного надходження коштів за господарчими договорами на 10 % у порівнянні з показником за 2024 рік.

Термін – протягом 2025 р.

Відповідальні: декан факультету, завідувачі кафедр.

8. Забезпечити активну участь студентів у виконанні різних форм НДР. Забезпечити засідання гуртків, бюро, студій, тощо згідно графіка роботи. Взяти активну участь у міжнародних та Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, творчих конкурсах за спеціальностями. Кожній випусковій кафедрі подати на конкурс не менше однієї роботи за наявними спеціальностями.

Термін – протягом 2024/25 н. р.

Відповідальні: декан факультету, завідувачі кафедр.

9. Контроль за виконанням рішення покласти на проректорів за напрямками діяльності.

Вчений секретар

Григорій БОЙКО